

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 29 lipca 2014 roku powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. wniosła o zasądzenie od pozwanej J. W. łącznie kwoty 77.972,44 zł tj. kwoty 44.399,21 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 4 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 33.573,23 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 14 stycznia 2014 roku do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania. W uzasadnieniu powód wskazał, że pozwana w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zakupiła od powoda towar o wartości 203.011,62 zł, czego dowodem były faktury VAT oraz dokumenty przewozowe CMR i listy przewozowe firmy spedycyjnej potwierdzające odbiór towarów przez pozwaną. Pozwana dokonała jedynie częściowej spłaty należności i jednocześnie dokonała zwrotu części zakupionego towaru o wartości 105.039,18 zł, wobec czego powód skorygował faktury sprzedaży, zaś rozliczenia wzajemnych należności z tytułu wystawionych faktur korygujących dokonano kompensatami wystawionymi przez stronę powodową. W wyniku kompensat należność przypadająca powodowi z tytułu faktury nr (...) w kwocie 90.222,55 zł pomniejszono łącznie o kwotę 45.823,34 zł, wobec czego pozostała należność z tej faktury w kwocie 44.399,21 zł. Powód wezwał pozwaną do dobrowolnej zapłaty żądanej kwoty 77.972,44 zł (w tym kwoty 33.573,23 zł z faktury VAT nr (...)), jednakże wezwanie pozostało bez odpowiedzi, a pozwana nie uiściła należności (pозew- k. 4-7).

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w dniu 1 października 2014 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, X Wydział Gospodarczy orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (nakaz zapłaty- k. 64).

Pismem z dnia 3 listopada 2014 roku (data nadania) pozwana wniosła sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości, wnosząc jednocześnie o uchylenie nakazu zapłaty, oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu wg norm przepisanych. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana potwierdziła, że zamówiła u powoda towar o wartości 203.011,62 zł i że został on jej dostarczony. Jednakże zakwestionowała ceny produktów po dostarczeniu pierwszej transzy towarów, podnosząc, że ceny przy składaniu zamówienia różniły się od cen jednostkowych za dany produkt widniejących na fakturach. Pozwana zwróciła się do powoda o ewentualną korektę faktur poprzez zmniejszenie cen poszczególnych towarów, jednakże powód zaproponował jedynie, że pozwana może zwrócić towar, który jej zdaniem był sprzedany po innej cenie. J. W. potwierdziła dokonanie na rzecz powoda wpłaty kwoty 20.000 zł tytułem faktury VAT nr (...), wskazując, że była to zapłata za towar rozpakowany, którego powód nie chciał przyjąć. Pozwana dodała, że przy kolejnej dostawie towarów, wynikających z faktur VAT nr (...), również zakwestionowała cenę poszczególnych towarów widniejących na fakturze i również umówiła się z powodem co do zwrotu reszty towarów, wobec czego nie uiściła zapłaty za owe faktury, czekając na wystawienie faktur korygujących i odebranie towaru przez powoda. Pozwana podniosła, że, mimo zapewnień, powód nie odebrał jednak towaru, lecz wystosował do pozwanej wezwanie do zapłaty należności. Nadto nadmieniła, że faktury VAT nie zostały przez nią podpisane i nie zatwierdziła wskazanej na nich ceny, na co powód wyraził zgodę poprzez korygowanie wystawionych faktur (sprzeciw- k. 72-76).

W odpowiedzi na sprzeciw pismem nadanym w dniu 24 grudnia 2014 roku pełnomocnik powoda podtrzymał w całości żądanie pozwu. Jednocześnie podniósł, że zamówienia złożone przez pozwaną nie wskazywały cen za jakie chce lub planuje ona zakupić towar, zaś zgodnie z polityką rabatową firmy (...) sp. z o.o. maksymalny podstawowy rabat jaki można było otrzymać w ramach współpracy wynosił 26%. Pozwana chcąc stać się dystrybutorem firmy (...), w sierpniu 2013 roku, złożyła zamówienie na cały samochód towaru, składając zamówienie na kwotę 60.000 zł z rabatem 30% i terminem płatności 60 dni. Jednocześnie powód, chcąc ułatwić pozwanej wejście na rynek produktów, zaproponował dodatkowy rabat na płyny do chłodziń w wysokości 35%, w przypadku zaś faktury nr (...) strona pozwana nie skorzystała z żadnej promocji, w związku z czym otrzymała maksymalny podstawowy rabat 25% oraz dodatkowy rabat na płyny do chłodziń 28%. Powód dodał, że pozwana nie składała reklamacji co do cen na fakturach ani nie podawała tych cen przy składaniu zamówień, zaś przedstawiciel handlowy spółki (...) informował o rabatach jakie jej firma otrzymała do zamówienia. Ponadto strona powodowa wskazała, że, po dokonaniu przez pozwaną zwrotu towaru zwrot

rozliczono korektami i wystawiono kompensatę wzajemnych zobowiązań, zaś strona pozwana nie wzywała powoda do odbioru reszty towaru (odpowiedź na sprzeciw- k. 85-90).

Na rozprawie w dniu 4 lutego 2016 roku pełnomocnik powoda poparł powództwo, zaś pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie powództwa w całości, a w razie nieuwzględnienia wniósł o rozłożenie na raty zasądzonych nakazem należności, na raty płatne co kwartał w wysokości 10.000 zł (e-protokół rozprawy z dnia 4 lutego 2016r.- k. 228-229).

Natomiast na rozprawie w dniu 9 czerwca 2016 roku pełnomocnik powoda poparł powództwo oraz wniósł o zasądzenie kosztów procesu według złożonego spisu kosztów, zaś pełnomocnik pozwanej wniósł o oddalenie powództwa (e-protokół rozprawy z dnia 9 czerwca 2016r.- k. 350-351).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód - (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. jest wpisany do rejestru przedsiębiorców prowadzonego w ramach Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Do przedmiotu jego działalności należy m.in. sprzedaż hurtowa części i akcesoriów do pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli (odpis z KRS- k. 50-53).

Pozwana- J. W. jest wpisana do Centralnej Ewidencji i (...) o Działalności Gospodarczej pod numerem (...). Do przedmiotu jej działalności należy m.in. konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli (wydruk z (...) k. 54).

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej, w okresie od sierpnia do grudnia 2013 roku, pozwana zamówiła u powoda towar w postaci akcesoriów i części samochodowych o łącznej wartości 203.011,62 zł (okoliczność bezsporna, nadto: pozew- k. 4, sprzeciw- k. 73, zestawienie faktur- k. 108). Pozwana dokonywała zamówień za pośrednictwem maila, określając rodzaj i ilość poszczególnych produktów .. (...) zamówieniach brak było uzgodnienia odnośnie ceny zakupu. Pozwana informowana była przez przedstawiciela handlowego firmy powoda o ewentualnych rabatach przyznawanych do zamówienia (zamówienia złożone mailem- k. 92-107, wiadomość e-mail z dnia 14.11.2013r.- k. 158, zeznania świadka M. W. 00:56:57- e-protokół rozprawy z dnia 5 maja 2015r.- k. 199, zeznania świadka T. L.- 01:05:32-01:08:04- e-protokół rozprawy z dnia 5 maja 2015r.- k. 200).

Zakupiony towar oznaczony fakturami VAT nr (...) został wysłany pozwanej w dniu 29 sierpnia 2013 roku, co zostało potwierdzone dokumentem przewozowym CMR- Międzynarodowym Samochodowym Listem Przewozowym z dnia 29 sierpnia 2013 roku (list przewozowy CMR- k. 18). Natomiast zakupiony towar oznaczony fakturami nr (...) wysłano firmą spedycyjną R., co zostało potwierdzone listami przewozowymi, zaś odbiór towaru został potwierdzony przez pozwaną pieczęcią firmy i podpisem (list przewozowy nr (...) - k. 19, list przewozowy nr (...) - k. 20).

Z tytułu dokonanej sprzedaży powód wystawił na rzecz pozwanej następujące faktury:

- w dniu 29 sierpnia 2013 roku fakturę VAT nr (...) na kwotę 47.104,28 zł, z terminem płatności do dnia 27 listopada 2013 roku (faktura VAT nr (...) - k. 8-10),

- w dniu 29 sierpnia 2013 roku fakturę VAT nr (...) na kwotę 32.111,56 zł, z terminem płatności do dnia 27 grudnia 2013 roku (faktura VAT nr (...) - k. 11),

- w dniu 4 października 2013 roku fakturę VAT nr (...) na kwotę 90.222,55 zł, z terminem płatności do dnia 3 grudnia 2013 roku (faktura VAT nr (...) - k. 12-14),

- w dniu 2 grudnia 2013 roku fakturę VAT nr (...) na kwotę 33.573,23 zł, z terminem płatności do dnia 13 stycznia 2014 roku (faktura VAT nr (...) - k. 15-17).

W przypadku faktury VAT nr (...) pozwana otrzymała rabat 35% na zapachy samochodowe, a na pozostałe produkty 30%, zaś w przypadku faktury nr (...) - rabat 28% na produkt oznaczony kodem (...) oraz rabat 25% na

pozostałe produkty (pismo- k. 260, zestawienie nr 2- k. 278-281, zestawienie cen na zapachy samochodowe- k. 283, cennik „zapachy samochodowe”- k. 288, biuletyn informacyjny- k. 284-287, zestawienie nr 3- k. 289-291, biuletyn promocyjny- k. 292-295, cennik „produkty dla myjni”- k. 296-297, zestawienia A- k. 300, cenniki- k. 302-335).

Pozwana tytułem częściowej zapłaty za fakturę nr (...) wpłaciła na rachunek bankowy powoda w dniu 30 września 2013 roku kwotę 10.000 zł oraz w dniu 10 października 2013 roku kwotę 10.000 zł (potwierdzenia przelewów- k. 22, 21).

Pismem z dnia 28 stycznia 2014 roku, skierowanym do przedstawiciela handlowego powoda- T. L., pozwana J. W. potwierdziła, że otrzymała na zamówiony towar rabaty w wysokości 30% i 35%, jednocześnie poprosiła o wyrażenie zgody na zwrot/wymianę towaru. Wskazała, że nie otrzymała maksymalnych rabatów oraz nie posiada konkurencyjnych cen na rynku, wobec czego inni klienci mają możliwość zakupu towaru po niższych cenach, a część zalegających u niej produktów powoduje brak obrotu i tym samym brak środków na uregulowanie zaległości (pismo- k. 159).

Wobec powyższej prośby powód wyraził zgodę na zwrot towaru jedynie w oryginalnych, w pełni zapakowanych kartonach w stanie nienaruszonym, z kosztami transportu po stronie pozwanej (wiadomość e-mail z 04.02-2014- k. 176). W dniu 1 kwietnia 2014 roku pozwana potwierdziła zakończenie dostaw towaru do firmy powoda i zwróciła się z zapytaniem odnośnie korekt faktur (wiadomość e-mail z 01.04.2014- k. 179).

Pozwana dokonała zwrotu części zakupionego towaru o wartości 105.039,18 zł (k. 5), w związku z czym powód wystawił faktury korygujące zgodnie z dokonanym zwrotem:

- w dniu 23 kwietnia 2014 roku na kwotę -14.589,37 zł (faktura korygująca VAT nr (...) - k. 23), - w dniu 23 kwietnia 2014 roku na kwotę -8.764,86 zł (faktura korygująca VAT nr (...) - k. 24-26), - w dniu 7 maja 2014 roku na kwotę -8.039,61 zł (faktura korygująca VAT nr (...) - k. 31-32), - w dniu 8 maja 2014 roku na kwotę -49.381,77 zł (faktura korygująca VAT nr (...) - k. 27-30), - w dniu 20 maja 2014 roku na kwotę -380,28 zł (faktura korygująca VAT nr (...) - k. 33), - w dniu 20 maja 2014 roku kwotę -7.472,99 zł (faktura korygująca VAT nr (...) - k. 34), - w dniu 20 maja 2014 roku na kwotę -238,08 zł (faktura korygująca VAT nr (...) - k. 35), - w dniu 20 maja 2014 roku na kwotę -374,46 zł (faktura korygująca VAT nr (...) - k. 36), - w dniu 20 maja 2014 roku na kwotę -4.798,65 zł (faktura korygująca VAT nr (...) - k. 37), - w dniu 20 maja 2014 roku na kwotę -6.324,60 zł (faktura korygująca VAT nr (...) - k. 38), - w dniu 4 czerwca 2014 roku na kwotę -2.860,49 zł (faktura korygująca VAT nr (...) - k. 39), - w dniu 4 czerwca 2014 roku na kwotę -258,30 zł (faktura korygująca VAT nr (...) - k. 40), - w dniu 4 czerwca 2014 roku na kwotę -1.160,33 zł (faktura korygująca VAT nr (...) - k. 41), - w dniu 5 czerwca 2014 roku na kwotę -303,47 zł (faktura korygująca VAT nr (...) - k. 42), - w dniu 6 czerwca 2014 roku na kwotę -60,96 zł (faktura korygująca VAT nr (...) - k. 43), - w dniu 16 czerwca 2014 roku na kwotę -30,96 zł (faktura korygująca VAT nr (...) - k. 44).

Rozliczenia wzajemnych należności z tytułu wystawionych faktur korygujących powód dokonał poprzez wystawione przez siebie kompensaty:

a) kompensatą nr (...) z dnia 20 maja 2014 roku na kwotę 100.364,67 zł rozliczono: - należność z faktury nr (...) pomniejszono o kwotę 47.104,28 zł rozliczając należność przypadającą powodowi do zera, - należność z faktury nr (...) pomniejszoną o wpłatę w wysokości 20.000 zł, skompensowano o kwotę 12.111,56 zł rozliczając należność do zera oraz należność z faktury nr (...) pomniejszono o kwotę 41.148,83 zł (kompensata nr (...) - k. 45),

b) kompensatą nr (...) z dnia 11 czerwca 2014 roku na kwotę 4.643,55 zł pomniejszono należności przypadające powodowi z tytułu faktury nr (...) (kompensata nr (...) - k. 46),

c) kompensatą nr (...) z dnia 17 czerwca 2014 roku na kwotę 30,96 zł pomniejszono należności przypadające powodowi z tytułu faktury nr (...) (kompensata nr (...) - k. 47).

W piśmie z dnia 26 czerwca 2014 roku pozwana zwróciła się do powoda z prośbą o odroczenie wykonalności wskazanych terminów płatności z uwagi na problemy zdrowotne właścicielki firmy związane z leczeniem szpitalnym (pismo- k. 181).

Pismem z dnia 10 lipca 2014 roku powód wezwał pozwaną do zapłaty łącznej kwoty 77.972,44 zł (w tym kwoty 44.399,21 zł z faktury VAT nr (...) i kwoty 33.573,23 zł z faktury VAT nr (...)) w terminie 7 dni od daty otrzymania wezwania pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego (wezwanie- k. 48, potwierdzenie nadania poświadczona za zgodność z oryginałem- k. 49).

W dniu 13 sierpnia 2014 roku pozwana poinformowała powoda, iż nie uchyła się od płatności istniejącego zobowiązania i zwróciła się z prośbą o możliwość porozumienia co do ratalnych spłat bez udziału sądu (wiadomość e-mail z 13.08.2014- k. 183).

Pozwana dokonała częściowej spłaty zaległości, nie uiściła jednak na rzecz powoda dochodzonej pozewem kwoty, wynikającej z faktur VAT nr (...), jak również nie zwróciła części towaru objętego przedmiotowymi fakturami (okoliczność bezsporna).

Powyższych ustaleń faktycznych dokonano na podstawie powołanych wyżej dokumentów zawartych w aktach sprawy, zeznań świadków oraz przesłuchania strony powodowej. Przedstawione wyżej okoliczności nie zostały w skuteczny sposób zakwestionowane przez strony.

Ponadto na rozprawie w dniu 9 czerwca 2016 roku Sąd postanowił na podstawie art. 302 k.p.c. pominąć dowód z zeznań strony pozwanej wobec jej nieusprawiedliwionej nieobecności na rozprawie (e-protokół rozprawy z dnia 9 czerwca 2016r.- k. 350-351). Bowiem na rozprawie w dniu 14 kwietnia 2016 roku Sąd odroczył rozprawę i na kolejny termin wezwał pozwaną do osobistego stawiennictwa pod rygorem pominięcia dowodu z jej zeznań (e-protokół rozprawy z dnia 14 kwietnia 2016 r.- k. 337-339). Mimo prawidłowego doręczenia wezwania, na kolejny termin rozprawy w dniu 9 czerwca 2016 roku pozwana J. W. nie stawiała się (wezwanie- k. 341, zwrotne potwierdzenie odbioru- k. 347). Poinformował jedynie telefonicznie o awarii samochodu i braku możliwości dojechania na rozprawę, nie przedstawiła jednakże żadnych dokumentów usprawiedliwiających jej nieobecność (notatka służbowa- k. 349). Zgodnie zaś z art. 302 § 1 k.p.c. gdy z przyczyn natury faktycznej lub prawnej przesłuchać można co do okoliczności spornych jedną tylko stronę, sąd oceni, czy mimo to należy przesłuchać tę stronę, czy też dowód ten pominąć w zupełności. Sąd postąpi tak samo, gdy druga strona lub niektórzy ze współuczestników nie stawili się na przesłuchanie stron lub odmówili zeznań.

Sąd oddalił również wniosek pełnomocnika pozwanej o odroczenie rozprawy. Pełnomocnik uzasadniał swój wniosek tym, aby ponownie wezwać pozwaną do stawiennictwa na rozprawę i zobowiązał się w terminie 3 dni złożyć dokumenty uzasadniające przyczyny jej niestawiennictwa, wyjaśniając, iż powód nie może zawrzeć ugody z uwagi na złą sytuację pozwanej, która uniemożliwia jej dokonywanie jakichkolwiek spłat. Zgodnie natomiast z art. 214 § 1 k.p.c. rozprawa ulega odroczeniu, jeżeli sąd stwierdzi nieprawidłowość w doręczeniu wezwania albo jeżeli nieobecność strony jest wywołana nadzwyczajnym wydarzeniem lub inną znaną sądowi przeszkodą, której nie można przezwyciężyć. Ponadto zgodnie z treścią art. 215 k.p.c. rozprawa ulega odroczeniu, jeżeli sąd postanowi wezwać do wzięcia udziału w sprawie lub zawiadomić o toczącym się procesie osoby, które dotychczas w postępowaniu nie występowały w charakterze powodów lub pozwanych. Wskazany art. 214 k.p.c. nakłada na sąd obowiązek odroczenia rozprawy, jeżeli wystąpią okoliczności wskazujące na usprawiedliwioną niemożność stawienia się strony na rozprawę. Jednakże nieodroczenie rozprawy nie musi powodować nieważności postępowania, jeżeli z okoliczności sprawy jednoznacznie wynika, że strona zajęła stanowisko co do wszystkich kwestii prawnomaterialnych i procesowych występujących w sprawie, zgłosiła wszystkie dowody na poparcie swoich twierdzeń, ustosunkowała się do twierdzeń strony przeciwnej i do dowodów przeprowadzonych w sprawie oraz odmowy przeprowadzenia innych dowodów (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 31 lipca 2015 r., VI ACa 1251/14, LEX nr 1820925). W ocenie Sądu wszelkie wątpliwości powstałe na gruncie przedmiotowej sprawy zostały wyjaśnione już przez Sąd za pomocą innych środków dowodowych, w tym – licznych dokumentów oraz zeznań świadków i przesłuchania strony powodowej, brak było

zatem konieczności ponownego wzywania strony pozwanej na kolejny termin rozprawy, co w istocie zmierzałoby do nieuzasadnionego przedłużania postępowania w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo jako zasadne zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W przedmiotowej sprawie bezspornym jest, że pozwana w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej w okresie od sierpnia do grudnia 2013 roku zamówiła u powoda towar w postaci akcesoriów i części samochodowych o łącznej wartości 203.011,62 zł. Towar został pozwanej dostarczony, co potwierdzają listy przewozowe, jak i co przyznała sama pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty.

Następnie z tytułu dokonanej sprzedaży strona powodowa wystawiła na rzecz pozwanej w dniu 29 sierpnia 2013 roku fakturę VAT nr (...) na kwotę 47.104,28 zł, z terminem płatności do dnia 27 listopada 2013 roku, - w dniu 29 sierpnia 2013 roku fakturę VAT nr (...) na kwotę 32.111,56 zł, z terminem płatności do dnia 27 grudnia 2013 roku, - w dniu 4 października 2013 roku fakturę VAT nr (...) na kwotę 90.222,55 zł, z terminem płatności do dnia 3 grudnia 2013 roku oraz w dniu 2 grudnia 2013 roku fakturę VAT nr (...) na kwotę 33.573,23 zł, z terminem płatności do dnia 13 stycznia 2014 roku. Spór w niniejszej sprawie koncentrował się głównie wokół dwóch faktur VAT, objętych pozwem, tj. faktury nr (...), bowiem pozwana wskazywała, że zakwestionowała cenę poszczególnych towarów oznaczonych na fakturach, w związku z czym nie uiściła za nie zapłaty, oczekując na wystawienie faktur korygujących i odebranie towaru przez powoda, podnosząc przy tym, że wzywała powoda do obioru towarów.

Należy wskazać, że faktura VAT ma walor dokumentu prywatnego (art. 245 k.p.c.), może jedynie dowodzić, iż osoba, która ją podpisała, złożyła oświadczenie w niej zawarte, jednakże stanowi powszechnie przyjęty dokument rozliczeniowy. Jej doręczenie umożliwia dłużnikowi podjęcie czynności mających na celu sprawdzenie, czy świadczenie jest zasadne tak co do zasady, jak i co do wysokości. Umożliwia też podjęcie czynności finansowych zmierzających do spełnienia świadczenia. Faktura, jako dokument rozrachunkowy, nie stanowi dowodu wykonania umowy w sposób uzasadniający żądane wynagrodzenie. Z punktu jednak widzenia zasad doświadczenia życiowego znanym jest, iż w kontaktach handlowych pomiędzy przedsiębiorcami, szczególnie w zakresie sprzedaży towarów, na potwierdzenie dokonanej transakcji wystawiane są faktury służące obu stronom do rozliczeń. Często samo wystawienie faktury zastępuje sporządzanie umów na piśmie. W niniejszej sprawie przedstawione dowody oraz fakt, że pozwana, składając zamówienie dokonywała ustaleń co do ilości, rodzaju towaru, należy przyjąć iż wszystkie istotne elementy umowy sprzedaży zostały ustalone pomiędzy stronami, co uprawnia na gruncie art. 231 k.p.c. do wysunięcia wniosku, iż pomiędzy stronami doszło do de facto do zawarcia umowy sprzedaży.

Zaś zgodnie z treścią art. 535 § 1 k.c. przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

Ponadto jeżeli rzecz sprzedana ma być przysłana przez sprzedawcę, kupujący obowiązany jest zapłacić cenę dopiero po nadejściu rzeczy na miejsce przeznaczenia i po umożliwieniu mu jej zbadania. Odwrotnie więc – jeśli wydanie towarów nastąpiło według wystawionej faktury z magazynu sprzedawcy, kupujący obowiązany jest – jeżeli nie zastrzeżono inaczej – równocześnie zapłacić cenę. Ma on bowiem wtedy zarówno możliwość, jak i obowiązek zbadania rzeczy oraz sprawdzenia prawidłowości otrzymanej faktury. Z tą chwilą, przy takich okolicznościach sprzedaży, sprzedawca – przenosząc własność i wydając rzecz – spełnia swoje zobowiązanie (art. 535 k.c.), a kupujący – odbierając rzecz – obowiązany jest wykonać swoje, tj. zapłacić sprzedawcy cenę (uchwała SN z dnia 18 listopada 1994 r., III CZP 144/94, OSNC 1995, nr 3, poz. 47). Wymagalność zaś roszczenia sprzedawcy o zapłatę ceny powstaje z chwilą, gdy sprzedawca spełni swoje świadczenie wzajemne, czyli wyda nabywcy przedmiot sprzedaży (vide: wyrok SN z dnia 15 listopada 1989 r., III CRN 354/89, OSP 1991, z. 7, poz. 187). Konsensualny, odpłatny i wzajemny charakter umowy sprzedaży przesądza o tym, iż samo przyjęcie towaru za oferowaną na fakturze cenę stosownie do art. 488 § 1 k.c. rodzi natychmiastowy obowiązek zapłaty, o ile strony uprzednio nie zawierały umowy odmiennie regulującej warunki zapłaty (por. wyrok SA w Katowicach z dnia 17 stycznia 1992 r., I ACr 3/92, OSA 1992, z. 7, poz. 61).

W pierwszej kolejności należy wskazać, że powód przedstawił wystawione przez siebie faktury VAT wraz z podpisem osoby przez niego upoważnionej oraz podpisanymi przez pozwaną listami przewozowymi wraz z pieczęcią firmy, co do spornych faktur, potwierdzających odbiór towaru przez pozwaną. Pozwana nie wykazała natomiast, aby dopełniła podstawowy obowiązek, jaki na niej ciążył z tytułu zawarcia z powodem umowy sprzedaży, tj. aby zapłaciła dochodzone pozwem ceny za zakupione u powoda towary. Nie zakwestionowała doręczenia faktur VAT, jak również faktu otrzymania, rodzaju czy ilości towaru objętego pozwem. Jak już wspomniano, choć w zasadzie faktura i faktura korygująca są dokumentami techniczno-rozliczeniowymi, to mogą zawierać także oświadczenie woli strony, która je wystawiła, a zatem mają istotne znaczenie dla wykładni oświadczeń woli stron (zob. wyrok SN z dnia 18 marca 2004 roku, III CK 411/02, Lex nr: 585805). Poza tym podkreślić należy, że umowa sprzedaży, dla swej ważności, nie wymaga formy pisemnej, nie została również zastrzeżona przez ustawodawcę żadna inna forma, która ograniczałaby możliwości dowodzenia jej istnienia w przypadku sporu sądowego. Strona może zatem wszelkimi środkami dowodowymi wykazać łączący ją stosunek prawny. Jednym z takich dowodów są faktury VAT, których obowiązek wystawienia wynika z przepisów prawa podatkowego w przypadku sprzedaży pomiędzy przedsiębiorcami (por. komentarz do art. 535 kc, red. K. Osajda/K. Haładyj, Legalis). Nadto, co istotne, nie ma wśród informacji, które koniecznie muszą być zawarte na fakturze, aby stanowiła ona ważny dowód księgowy, wzmianki, aby podpis był wymagany. Można zatem założyć, że faktury pozbawione odręcznego podpisu są poprawne w rozumieniu prawa oraz nie ma podstaw do kwestionowania ich wiarygodności ze względu na te braki.

W ocenie Sądu, nie zasługują zatem na uwzględnienie twierdzenia pozwanej zawarte w sprzeciwie od nakazu zapłaty, z których wynika, że faktury VAT nr nie zostały podpisane przez pozwaną, nie zatwierdziła ona ich wielkości dotyczącej ceny, a tym samym nie mogą stanowić dowodu zawarcia umowy ani jej warunków. Nie zasługują na uwzględnienie wypływające z tego dalsze twierdzenia pozwanej, jakoby w rzeczywistości pozwana nie pozostawała w zwłoce z zapłatą, z uwagi na korygowanie faktur przez powoda. O tym czy określone zachowanie się w dostateczny sposób ujawnia wolę decydują okoliczności każdego przypadku. W rozpoznanej sprawie w/w dwie faktury wystawione przez stronę powodową wymieniały nazwy towarów sprzedanych, ich ceny i kwoty żądanej zapłaty. Ponadto z ustalonego stanu faktycznego wynika, iż pozwana de facto nie kwestionowała istnienia swojego zadłużenia wobec powoda. W piśmie z dnia 26 czerwca 2014 roku pozwana zwróciła się do powoda z prośbą o odroczenie wykonalności wskazanych terminów płatności z uwagi na problemy zdrowotne właścicielki firmy związane z leczeniem szpitalnym, zaś w dniu 13 sierpnia 2014 roku w wiadomości mailowej poinformowała powoda, iż nie uchyla się od płatności istniejącego zobowiązania i zwróciła się z prośbą o możliwość porozumienia co do ratalnych spłat bez udziału sądu. Ponadto pozwana dokonała częściowej spłaty zaległości, bowiem uiściła na rachunek bankowy strony powodowej łącznie kwotę 20.000 zł tytułem częściowej zapłaty za fakturę nr (...), co można uznać za choćby częściowe uznanie długu przez pozwaną. Co więcej pismem z dnia 28 stycznia 2014 roku pozwana potwierdziła, że otrzymała na zamówiony towar rabaty w wysokości 30% i 35%, jednocześnie poprosiła o wyrażenie zgody na zwrot lub wymianę towaru, tym samym uznając swoją zaległość wobec powoda. W piśmie tym pozwana nie kwestionowała cen czy terminów płatności wskazanych na fakturach ani zasadności czy prawidłowości ich wystawienia.

Kwestionowanie przez pozwaną cen poszczególnych towarów zawartych na fakturach także nie mogło zostać uwzględnione. Pozwana bowiem dokonywała zamówień za pośrednictwem maila, określając rodzaj i ilość poszczególnych produktów, mając przy tym do dyspozycji biuletyny reklamowe i cenniki. Wbrew twierdzeniom pozwanej w zamówieniach brak było uzgodnienia odnośnie ceny zakupu, a J. W. informowana była przez przedstawiciela handlowego firmy powoda o ewentualnych rabatach przyznawanych do zamówienia.

Pozwana zwróciła co prawdą część zamówionego towaru, jednakże nie dokonała zwrotu towaru objętego fakturami nr (...) ani nie zapłaciła cen wymienionych w tychże fakturach, jak również nie uregulowała należności wobec powoda powstałej po wystawieniu przez niego faktur korygujących i dokonanej kompensacie. Nie zasługują również na uwzględnienie twierdzenia pozwanej jakoby wzywała powoda do odbioru reszty towaru i z tego powodu nie uregulowała należności. Nie zostało to przez pozwaną wykazane, a nadto zgodnie z ustaleniami powód wyraził zgodę na zwrot towaru jedynie w oryginalnych, w pełni zapakowanych kartonach w stanie nienaruszonym, z kosztami transportu po stronie pozwanej. Poza tym w dniu 1 kwietnia 2014 roku pozwana potwierdziła zakończenie dostaw

towaru do firmy powoda i zwróciła się z zapytaniem odnośnie korekt faktur, nie wspominając o rzekomej konieczności odbioru towarów przez powoda.

Odnosząc się natomiast w dalszej kolejności do wniosku pozwanej, złożonego z tzw. ostrożności procesowej, o rozłożenie na raty zasądzonego świadczenia, należy wskazać, iż zgodnie z treścią art. 320 k.p.c., w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, jednakże po przeprowadzonej analizie sprawy, Sąd doszedł do przekonania, że nie zaistniały podstawy do rozłożenia zasądzonej należności na raty. Jedynym kryterium zastosowania rozważanej zasady przez sąd orzekający jest ustalenie istnienia w danej sprawie „wypadku szczególnie uzasadnionego”. Przyjmuje się, że okoliczności, które uzasadniają wyjątkowość danej sytuacji mogą wynikać z szeroko rozumianego stanu majątkowego i rodzinnego pozwanego. Bez znaczenia pozostają przy tym przyczyny, dla których dłużnik nie może spełnić świadczenia od razu, w szczególności fakt, czy sam dłużnik przyczynił się do ich powstania. Wydaje się jednak, że sąd powinien wziąć również pod uwagę sytuację wierzyciela, której specyfika może przemawiać za spełnieniem na jego rzecz świadczenia niezwłocznie po uprawomocnieniu się orzeczenia, bez dalszego oczekiwania wynikającego z zastosowania „moratorium sędziego”. Ochrona, jaką zapewnia pozwanemu art. 320 k.p.c., nie może być stawiana ponad ochronę powoda w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu powoda.

Na kanwie rozpatrywanego przypadku strona pozwana w żadnej mierze nie wykazała, za pomocą jakichkolwiek dokumentów, aby jej aktualna sytuacja finansowa uzasadniała rozłożenie zasądzonej wyrokiem należności na raty. Bez znaczenia pozostają przy tym przyczyny, dla których dłużnik nie może spełnić świadczenia od razu, w szczególności fakt, czy sam dłużnik przyczynił się do ich powstania (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 kwietnia 2015 r., II CSK 383/14, opubl. L., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 kwietnia 2015 r., II CSK 409/14, opubl. L.). Przede wszystkim skorzystania z omawianego przepisu nie usprawiedliwia argument odwołujący się do złej kondycji finansowej pozwanego; nawet przyjęcie, że pozwany jest w złej kondycji finansowej, nie dawałoby dostatecznych podstaw do zastosowania art. 320 k.p.c. (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 20 marca 2015 r., I ACA 11/15, opubl. L.). Co więcej, uwzględnienie wniosku pozwanej o rozłożenie dochodzonej należności na raty mogłoby wpływać na utratę płynności finansowej powoda z przyczyn, za które w żadnej mierze winy nie ponosi, wywiązując się z zawartych z pozwaną umów na sprzedaż towarów w sposób prawidłowy.

W związku z ustaleniami faktycznymi dokonanymi w niniejszej sprawie, na podstawie art. 535 k.c., należało uznać za zasadne roszczenie powoda co do zapłaty kwot:

- 44.399,11 zł- tj. pozostała należność wynikająca z faktury VAT nr (...), powstała po dokonaniu kompensat przez stronę powodową (pomniejszono należność łącznie o kwotę 45.823,34 zł) oraz

- 33.573,23 zł - tj. należność wynikająca z faktury VAT nr (...).

W związku z tym, że strony wiązała umowa sprzedaży, wystawione faktury VAT wskazywały sposób i termin spełnienia świadczenia, a dłużnik spóźnił się ze spełnieniem świadczenia w określonym terminie, to ziszczyły się przesłanki do uwzględnienia żądania wierzyciela w zakresie odsetek za czas opóźnienia. Należy zaznaczyć, że ustawowe odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, którego termin był oznaczony, stają się zaległą należnością uboczną w rozumieniu art. 451 § 1 zd. II k.c. bez potrzeby uprzedniego wezwania dłużnika do zapłaty tych odsetek, zaś samo żądanie odsetek za okres opóźnienia jest uprawnieniem wierzyciela, a zatem od niego zależy czy i za jaki okres domaga się odsetek w spełnieniu świadczenia pieniężnego (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., III CKN 548/00, OSNC 2003/5/60, Biul.SN 2002/11/11, Pr.Bankowe (...), M.Prawn. 2003/4/171; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 lutego 2015 r., I ACA 743/14, LEX nr 1663045). Nadto, stosownie do treści art. 481 § k.c., powstanie roszczenia o odsetki jest niezależne od szkody powstałej po stronie wierzyciela a dłużnik nie może zwolnić się z odpowiedzialności wskazując, że nie ponosi odpowiedzialności za okoliczności, które spowodowały opóźnienie (vide: W. Borysiak, [w:] KC, red. Osajda, wyd. 13, 2015, opubl. Legalis).

Już powyższe zważenie, z uwagi na akcesoryjność materialną roszczenia o odsetki względem roszczenia głównego (por. art. 481 § 1 k.c.) przesądzało, że usprawiedliwione co do zasady było żądanie odsetek od roszczenia głównego.

Odsetek tych powód dochodził od kwot:

- 44.399,11 zł od dnia 4 grudnia 2013 roku, a więc od dnia następnego po dniu płatności wskazanym na fakturze do dnia zapłaty,

- 33.573,23 zł od dnia 14 stycznia 2014 roku, a więc od dnia następnego po dniu płatności wskazanym na fakturze do dnia zapłaty.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. przyjmując, że pozwana pozostawała i pozostaje w opóźnieniu w spełnieniu swojego świadczenia. Powód żądał zasądzenia odsetek ustawowych i żądania tego nie zmienił, mimo zmiany przepisów dotyczących odsetek wprowadzonej ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 1830).

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 109 k.p.c. zasądzając od pozwanej na rzecz powoda kwotę 5.811,44 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, zgodnie z przedłożonym spisem kosztów. Na koszty te złożyła się opłata sądowa od pozwu, żądana przez pełnomocnika powoda w spisie kosztów w wysokości 975 zł, kwota 3.600 zł stanowiąca wynagrodzenie pełnomocnika procesowego powoda (stosownie do § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, z dnia 28 września 2002 r. (Dz. U. z 2013, poz. 490 j.t.), opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł, koszty korespondencji w łącznej kwocie 42,60 zł oraz kwota 1.176,84 zł (5 x 294,21 zł) łącznie tytułem zwrotu kosztów dojazdu pełnomocnika powoda do siedziby tut. Sądu, w związku ze stawiennictwem na rozprawach w dniu: 5 maja 2015 roku, 4 lutego 2016 roku, 14 kwietnia 2016 roku i 9 czerwca 2016 roku, ustalona w oparciu o § 2 ust. 1 pkt 1) lit. b) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 roku w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów nie będących własnością pracodawcy (Dz. U. z 2002 r., Nr 27, poz. 271 ze zm.).

Należy wskazać, że celowe i niezbędne koszty przejazdu profesjonalnego pełnomocnika strony w celu wzięcia udziału w rozprawie wchodzi w skład kosztów procesu w rozumieniu art. 98 § 1 i 3 k.p.c. (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 10 września 2014 r., I ACa 288/14, LEX nr 1511706). Nie jest przy tym wykluczone posłużenie się do ustalenia uzasadnionych wydatków kosztów przejazdu pełnomocnika strony samochodem osobowym tzw. kilometrówką, tj. na podstawie właściwych przepisów mających zastosowanie do rozliczeń kosztów podróży służbowych własnym pojazdem przez pracowników. Istota tych przepisów polega bowiem na określeniu pewnych zryczałtowanych kosztów przejazdu samochodem przy uwzględnieniu jego pojemności i aktualnych cen rynkowych paliw i kosztów eksploatacji pojazdu (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2012 r., IV CZ 77/12, LEX nr 1288753). Zasada odpowiedzialności za wynik procesu jest naczelną zasadą w zakresie kosztów procesu przyjętą przez k.p.c. Zgodnie z tą zasadą powód wygrywający proces ma prawo żądać zwrotu także kosztów postępowania incydentalnego (vide: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 14 maja 2014 r., I ACz 762/14, LEX nr 1466888). Ponadto zgodnie z art. 109 § 2 k.p.c. przy ustalaniu kosztów poniesionych przez pełnomocnika, będącego adwokatem lub radcą prawnym lub rzecznikiem patentowym - bierze się pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika oraz czynności przez niego podjęte w sprawie, a także charakter sprawy i wkład pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia. Uwzględnia się także celowość poniesionych kosztów oraz niezbędność ich poniesienia ze względu na charakter sprawy. Właściwy jest przy tym nie nakład pracy włożony przez pełnomocnika, ale tylko taki, który został rzeczywiście poniesiony i jednocześnie był niezbędny. Oznacza to, że w zasadzie wysokość kosztów przyznawanych stronie powinna odpowiadać wysokości kosztów rzeczywiście poniesionych i odzwierciedlonych w spisie (vide: postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 12 sierpnia 2013 r., III AUz 129/13, LEX nr 1362718).

Z/ Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron